

Ikt. sz.: IUB-41/46-3/2020.

IUB-16/2020. sz. ülés
(IUB-54/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Igazságügyi bizottságának**
2020. június 17-én, szerdán, 09 óra 09 perckor
az Országház Delegációs termében
(főemelet 40.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló T/10710. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	6
<i>a) A Nemzeti Választási Iroda elnökének az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8393. számú beszámolója</i>	
<i>b) A Nemzeti Választási Iroda elnökének a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8394. számú beszámolója</i>	
<i>c) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8428. számú beszámolója</i>	
<i>d) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8429. számú beszámolója</i>	
<i>(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)</i>	10
<i>Az elnök javaslata a tárgyalás menetére, határozathozatal</i>	11
<i>Dr. Pálffy Ilona szóbeli kiegészítése</i>	12
<i>Dr. Rádi Péter szóbeli kiegészítése</i>	15
<i>Kérdések</i>	19
<i>Válaszok</i>	23
<i>Vélemények, észrevételek</i>	24
<i>Reflexiók</i>	26
<i>Határozathozatalok</i>	27
<i>A bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló T/10860. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	28

Egyebek	29
<i>Az Igazságügyi bizottság Ellenőrző albizottsága elnökének megválasztása</i>	29
<i>Hozzászólások</i>	30
<i>Határozathozatal</i>	32
<i>Az elnök bejelentése a döntés elhalasztásáról</i>	33
<i>További elnöki bejelentés</i>	33
Az ülés berekesztése	33

Napirendi javaslat

1. a) A Nemzeti Választási Iroda elnökének beszámolója az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról (B/8393. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
- b) A Nemzeti Választási Iroda elnökének beszámolója a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról (B/8394. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
- c) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének beszámolója a Nemzeti Választási Bizottságnak az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásán végzett tevékenységéről (B/8428. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
- d) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének beszámolója a Nemzeti Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásán végzett tevékenységéről (B/8429. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
2. Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/10710. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
Uniós napirendi pont!
3. A bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló törvényjavaslat (T/10860. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
4. Egyebek
Az Igazságügyi bizottság Ellenőrző albizottsága elnökének megválasztása

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Vejkey Imre (KDNP), a bizottság elnöke

Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Kovács Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke
 Dr. Bajkai István (Fidesz)
 Dr. Becsó Károly (Fidesz)
 Dr. Varga László (MSZP)
 Sebián-Petrovszki László (DK)
 Dr. Fülöp Erik (független)
 Dr. Varga-Damm Andrea (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Vitányi István (Fidesz) dr. Kovács Zoltánnak (Fidesz)
 Demeter Zoltán (Fidesz) dr. Becsó Károlynak (Fidesz)
 Vigh László (Fidesz) Czunyiné dr. Bertalan Juditnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Gáborné dr. Túri Izabella bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
 Dr. Gyimesi Tamás Ferenc helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
 Dr. Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda elnöke
 Dr. Rádi Péter, a Nemzeti Választási Bizottság elnöke
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának alelnöke

Megjelentek

Dr. Gáva Krisztián elnökhelyettes (Nemzeti Választási Iroda)
 Kovács Péter elnökhelyettes (Nemzeti Választási Iroda)

(Az ülés kezdetének időpontja: 09 óra 09 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. VEJKEY IMRE (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Meghívottak! Köszöntöm a bizottság valamennyi megjelent tagját és a meghívottakat.

A bizottság ülését megnyitom. Ismertetem a helyettesítések rendjét: Kovács Zoltán alelnök úr helyettesíti Vitányi István alelnök urat, Czunyiné Bertalan Judit alelnök asszony helyettesíti Vigh László képviselőtársunkat, Becsó Károly képviselőtársunk helyettesíti Demeter Zoltán képviselőtársunkat. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Soron következik mai ülésünk napirendjének megállapítása. A költségvetés-törvény-javaslat feszített bizottsági tárgyalására figyelemmel a Pénzügyminisztérium kérésére a napirendi javaslatot az alábbi sorrendcserével terjesztem elfogadásra. Első napirendi pontként kerüljön sor a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló T/10710. számú törvényjavaslat részletes vitájára; ezt követően kerüljön sor a többi napirendi pont tárgyalására. A napirendi javaslat módosítására irányuló további kezdeményezés nem érkezett.

Kérdezem tehát képviselőtársaimat, ki támogatja a napirendi javaslat elfogadását az általam tett sorrendcserével. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki igen? *(Tizenegy.)* Aki nem? *(Nincs ilyen.)* S tartózkodás? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal, egyhangúlag a napirendi javaslatot az általam tett sorrendcserével elfogadta.

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló T/10710. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Soron következik első napirendi pontunk: a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló T/10710. számú törvényjavaslat részletes vitájának vitához kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása. Köszöntöm az ülésünkön az előterjesztő kormány képviselőjében Adorján Richárd helyettes államtitkár urat a Pénzügyminisztérium részéről és kollégáit.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem elsőként az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házsabályi rendelkezéseknek.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Köszöntöm én is a tisztelt bizottságot. Véleményünk szerint igen, megfelel.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát e vonatkozásban. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A vitát e vonatkozásban lezárom. Szavazás következik.

Kérdezem a bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házsabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki egyetért ezzel? *(Tizenegy.)* Aki nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodik? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag,

11 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjában foglaltaknak.

Mivel az előterjesztéshez módosító javaslatok érkeztek, áttérünk a háttéranyag megvitatására, mely húsz pontból áll, és amelyet a bizottság tagjainak kiosztottunk.

Elsőként a háttéranyag 17. pontjáról kell döntenünk. A módosító indítványt dr. Gyüre Csaba és Lukács László György, Jobbik, képviselők nyújtották be. Egyik előterjesztő sincs jelen. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjáról.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Előzetes tárcaálláspontot tudok mondani: nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönjük. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 17. pontját, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki egyetért ezzel? *(Egy.)* Aki nem? *(Nyolc.)* És aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontját nem fogadta el.

Rátérünk a háttéranyag következő, egymással összefüggő 35. és 1288. pontjaira. A módosító indítványt Varga László, MSZP, képviselőtársunk nyújtotta be. Nincs jelen képviselőtársunk. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nincs hozzászóló, szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 35. és 1288. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Egy.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

A háttéranyag egymással összefüggő 37. és 513. pontjai következnek, ugyancsak Varga László, MSZP, képviselő módosító javaslata. A képviselő úr nincs jelen. Kérdezem a kormányt, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 37. és 513. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Egy.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

Rátérünk a háttéranyag egymással összefüggő 39. és 1489. pontjaira, Varga László, MSZP, képviselő módosító javaslata. A képviselő úr nincs jelen. Kérdezem a kormányt, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 39. és 1489. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Egy.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

A háttéranyag egymással összefüggő 41. és 1324. pontjai következnek, Varga László, MSZP, képviselő módosító javaslata. A képviselő úr nincs jelen. Kérdezem a kormányt, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 41. és 1324. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Egy.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

A háttéranyag egymással összefüggő 42. és 1491. pontjai következnek, Varga László, MSZP, képviselő módosító javaslata. A képviselő úr továbbra sincs jelen. Kérdezem a kormányt, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 42. és 1491. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Kettő.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Egy.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen, 8 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

A háttéranyag egymással összefüggő 52. és 241. pontjai következnek, Tordai Bence és Szabó Timea, Párbeszéd, képviselők módosító javaslata. Az előterjesztők nincsenek jelen. Kérdezem a kormányt, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 52. és 241. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Kettő.)* Aki nem?

(*Nyolc.*) S aki tartózkodott? (*Egy.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen, 8 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

Rátérünk a háttéranyag egymással összefüggő 67. és 986. pontjaira, Gyüre Csaba, Jobbik, képviselő módosító javaslatai. A képviselő úr nincs jelen. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. (*Nincs ilyen jelzés.*) Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 67. és 986. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? (*Nincs ilyen.*) Aki nem? (*Nyolc.*) És aki tartózkodott? (*Három.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság igen szavazat nélkül, 8 nem szavazat és 3 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

Rátérünk a háttéranyag egymással összefüggő 239., 240. és 1141. pontjaira, Gyüre Csaba és Lukács László György, Jobbik, képviselők módosító javaslata. A benyújtó képviselők nincsenek jelen. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjairól. (*Dr. Varga László megérkezik az ülésre.*)

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk ezt sem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. (*Nincs ilyen jelzés.*) Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 239., 240. és 1141. pontjait, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? (*Kettő.*) Aki nem? (*Nyolc.*) S aki tartózkodott? (*Kettő.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 2 igen, 8 nem szavazat és 2 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontjait nem fogadta el.

A háttéranyag 256. pontja következik, Dúró Dóra független képviselő módosító javaslata. A benyújtó képviselő nincs jelen. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjáról.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. (*Nincs ilyen jelzés.*) Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 256. pontját, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? (*Egy.*) Aki nem? (*Kilenc.*) S aki tartózkodott? (*Egy.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igen, 9 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontját nem fogadta el.

Végezetül rátérünk a háttéranyag 1490. pontjára, Varga László, MSZP, képviselő módosító javaslatára. Kérdezem képviselő urat, kívánja-e módosító javaslatát indokolni. (*Jelzésre:*) Igen. Tessék parancsolni! Öné a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Általában szeretném néhány mondattal indokolni a benyújtott módosító indítványaimat és kifejezetten ezt a módosító indítványt is.

Azt látom, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és kifejezetten Miskolcon nagyon komoly forráskiesés érzékelhető, kifejezetten a koronavírus-járvány okozta társadalmi és gazdasági hatások okán, illetve egyes kormányzati intézkedések is forráskiesést okoztak. Nyilván bizonyos fejlesztések kapcsán, illetve bizonyos társadalmi célok megvalósítása érdekében azt szeretném, ha egyes célokra a központi költségvetés forrást biztosítana. A konkrét indítvány egyébként a Tiszai pályaudvar intermodális csomóponttá fejlesztése érdekében született, de több más indítványom is Miskolc és a megye fejlesztésének érdekében született. Ha ezek közül képviselőtársaim tudnak támogatni akár egyet-kettőt, akkor, azt gondolom, jó célt támogatnak. A konkrét indítvány pedig olyan, amelyet az önök politikusai is helyben többször képviseltek, javasoltak. A fejlesztés első ütemének megvalósítása érdekében szükséges ez a forrás. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Most a kormányt kérdezem, mi az álláspontja a háttéranyag ezen pontjáról.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Szavazás következik.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a háttéranyag 1490. pontját, melyet a kormány nem támogat. Kérem, szavazzanak! Aki igen? *(Három.)* Aki nem? *(Nyolc.)* S aki tartózkodott? *(Egy.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 3 igen, 8 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett a háttéranyag hivatkozott pontját nem fogadta el.

Mivel a bizottság egyik módosító javaslatot sem támogatta, és saját módosítási szándékot sem fogadott el, ezért részletes vitát lezáró módosító javaslatot nem nyújt be.

Most a részletes vita lezárásáról kell szavaznunk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, szavazzanak! Aki egyetért ezzel? *(Tíz.)* Aki nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodott? *(Kettő.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem ellenzéki képviselőtársaimat, kívánnak-e kisebbségi véleményt előterjeszteni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, nem.

Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönjük szépen, további szép napot kívánunk. *(Dr. Adorján Richárd és munkatársai távoznak az ülésről. - Dr. Varga László kimegy a teremből. - Dr. Gyüre Csaba megérkezik az ülésre.)*

a) A Nemzeti Választási Iroda elnökének az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8393. számú beszámolója

b) A Nemzeti Választási Iroda elnökének a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott

választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8394. számú beszámolója

c) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8428. számú beszámolója

d) A Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8429. számú beszámolója

(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Soron következik második napirendi pontunk, az a), b), c) és d) alpontokat tartalmazó napirendi pont: a Nemzeti Választási Iroda elnökének az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8393. számú és a Nemzeti Választási Iroda elnökének a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8394. számú beszámolójának megvitatása és lehetőség szerinti határozathozatala a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján; továbbá a Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8428. számú és a Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8429. számú beszámolójának megvitatása és lehetőség szerinti határozathozatala a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján. Kicsit hosszú volt a cím... *(Dr. Varga-Damm Andrea kimegy a teremből.)*

Tisztelettel köszöntöm az előterjesztők képviselőjében Pálffy Ilona elnök asszonyt, a Nemzeti Választási Iroda elnökét, és Rádi Péter elnök urat, a Nemzeti Választási Bizottság elnökét, továbbá Gáva Krisztián és Kovács Péter urakat, a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyetteseit és minden kedves munkatársat.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy az Országgyűlés 2019. december 9-én és 2020. február 17-én felkérte az Igazságügyi bizottságot, hogy a négy beszámolóról, azok megvitatását követően hozzon határozatot is. Így tehát bizottságunknak kell határozni a beszámolókról, azok plenáris ülés elé már nem kerülnek.

Az elnök javaslata a tárgyalás menetére, határozathozatal

Mielőtt elkezdjük a napirendi pont megvitatását, a tárgyalás menetével kapcsolatban az alábbi javaslatot kívánom tenni. Azt javaslom, a négy beszámoló megtárgyalására egy vitában, a kialakult gyakorlatnak megfelelően kétolvasatos vita keretében kerüljön sor, vagyis elnök asszony és elnök úr nyitóbeszédét követően kérdések feltételére, majd az előterjesztői válaszok után a vélemények és észrevételek megfogalmazására legyen lehetőség.

Kérdezem a bizottságot, elfogadja-e a tárgyalás menetére tett javaslatomat. Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! Aki ezzel egyetért? *(Tizenegy.)* Aki nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodik? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 11 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a tárgyalás menetére tett javaslatot elfogadta.

Elsőként megadom a szót Pálffy Ilona elnök asszonynak - akit még egyszer tisztelettel köszöntünk -, hogy expozéját megtarthassa. Parancsoljon, elnök asszony! Öné a szó.

Dr. Pálffy Ilona szóbeli kiegészítése

DR. PÁLFFY ILONA, a Nemzeti Választási Iroda elnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Engedjék meg, hogy néhány adattal szolgáljak önöknek a két választással kapcsolatban.

Az uniós választás kapcsán arról szólnék először, hogy egyáltalán milyen körben történik egy-egy választás, hogy lehessen fogalma mindenkinek, hogy hány ember szerepel konkrétan és végzi a választási feladatokat. 3177 településen 10 277 szavazóköriben volt választás, valamint 132 külképviseleten. Összesen 22 ezernyi választási irodai dolgozó és 61 600 választási bizottsági tag, továbbá 33 nemzetközi megfigyelő és 47 külképviseleti megfigyelő vett részt a választáson. Ez a szám is érzékeltetheti, hogy egy választási kiadás egy-egy országos választás esetében milyen komoly összeget tesz ki, hiszen egy-egy szavazatszámoló bizottsági tag 35 ezer forintot kap egy választási napra, és 61 ezren vettek részt a választásban. Így lényegében a választási költségeknek a közel felét teszi ki a személyi kiadások összege.

Az uniós választásnál különös hangsúlyt kellett fordítani, mint azt már '18-ban is megtettük az országgyűlési képviselő-választásnál, az úgynevezett választási informatikai biztonsági feladatokra, a biztonsági műveleti központ felállítására, de ez az Európai Bizottság részéről is elvárás volt, hogy a biztonságra kifejezetten figyeljünk. Közbeszerzés keretében sikerült már '18-ban és így az uniós választáson, majd az önkormányzati választáson is beszerezni az úgynevezett SOC-hoz, tehát a biztonsági műveleti központhoz szükséges szolgáltatást, és ezt igen magas színvonalon teljesítette a közbeszerzést megnyerő T-Systems. Az országgyűlési képviselő-választásnál már a pártok többször voltak is helyszínen, és szemrevételezték ezt. Általában az volt a vélemény, hogy magas színvonalon végezték ezt a munkát, és elégedettek voltak vele.

Az európai parlamenti választás során 25 jelölő szervezetet vett nyilvántartásba a Választási Bizottság, és végül 11 jelölő szervezetnek sikerült összegyűjtenie a szükséges 20 ezer aláírást.

A részvételi arány 43,58 százalék volt, tehát viszonylag magas volt a megjelenési arány.

Ezen a választáson történt legelőször, hogy levélszavazásra is sor került. Ugyanis egy törvénymódosítás következtében, melyet az uniós szabályok is lehetővé tettek, az uniós tagállamon kívüli országban élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok szavazhattak előzetes regisztráció után levélben is. 115 325 választópolgár regisztrált, és 63 762 szavazási irat érkezett a Választási Irodához.

Igazából problémát egy dolog jelentett, és ezt a pártok képviselői, a képviselő hölgyek és urak is nyilván érzékelhették, ez pedig a nem egységes uniós szabályozás. *(Dr. Varga-Damm Andrea és dr. Varga László visszatér a terembe.)* Ugyanis különböző időpontokban kaptunk jelzéseket arra vonatkozóan, hogy magyar névjegyzékben szereplő magyar állampolgár esetleg más ország névjegyzékében is szerepelt, és hogy ne forduljon elő duplikáció, ne szavazhassanak többször, egy ilyen értesítés után a magyar névjegyzékből ezeket a választópolgárokat természetesen töröltük. Itt van egy olyan szabály - ez is uniós szabály -, hogy ha valaki valamikor külföldön élt, ott felvetette magát az uniós névjegyzékbe, és utána hazaköltözött, és nem foglalkozott azzal, hogy ki kellene jelentkeznie, ezért amíg ő ott saját maga nem törölteti magát abból a névjegyzékből, örök életre ott marad, illetve amíg ennek a

törlésére nem kerül sor. Ennek következtében számos esetben volt olyan, hogy elment a választópolgár szavazni, és közben törlésre került a névjegyzékből, mert az utolsó pillanatban kaptuk meg például Brüsszelből vagy Máltáról, hogy abban a névjegyzékben szerepel ez a választópolgár; mi már ha ki is értesítettük, már nem kapta meg az értesítést. Úgy gondolom tehát, hogy ez nem a magyar szabályozás hiányossága, hanem az egységes uniós szabálynak a hiánya. De mindenesetre annyit a következő ilyen választásnál biztosítania kell a Nemzeti Választási Irodának is, hogy fel kell hívni előzetesen valamennyi választópolgár figyelmét arra, hogy ha előfordult, hogy valamikor külföldi névjegyzékbe került, akkor gondoskodjon az ottani törlésről, mert egyébként ilyen problémák lehetnek, hogy itthon nem tudja gyakorolni a szavazati jogát.

Az átjelentkezési szabályok végrehajtására nagyon odafigyeltünk, hiszen 2018-ban az országgyűlési képviselő-választásnál a hosszú sorok nagy gondot jelentettek, és emiatt később kerültek nyilvánosságra a választási adatok. Itt most az uniós választásnál minden rendben ment, és gyakorlatilag az volt a tapasztalat, és lényegében a pártok képviselői is arról tájékoztattak bennünket, hogy kulturáltan és nagyon jól sikerült megoldani az átjelentkező választópolgárok kezelését. Nyilvánvaló, hogy kevesebben is voltak, és egyszerűbb az uniós választásnál az átjelentkezés lebonyolítása.

Valójában az országgyűlési képviselő-választásnál tudtuk meg, hogy milyen problémát jelent ez a gyakorlatban, és erre vonatkozóan szeretnénk javasolni, hogy törvénymódosításra kerüljön sor. Ugyanis a választási eljárási törvény 246. §-a azt mondja ki, hogy ha egy településen több országgyűlési egyéni választókerület található, az átjelentkezésre kijelölt szavazókört abban az országgyűlési egyéni választókerületben kell kijelölni, amelyikben a polgármesteri hivatal székhelye van. Ez viszont olyan nehézségekkel járhat, mint a XI. vagy a XIV. kerületben látható volt, hogy a polgármesteri hivatal székhelye szerint nem találtak akkora szavazóhelyiséget, hogy tízezernyi átjelentkező választópolgárt nyugodtan le tudtak volna szavaztatni. Úgyhogy ennek a paragrafusnak a hatályon kívül helyezése nagyon jó lenne.

Egy örömteli adattal szolgálhatok még az uniós választással kapcsolatban. Itt a tervezett kiadás 7,92 milliárd forint volt, ezzel szemben összesen 6,421 milliárd forintot, tehát nem egészen 6,5 milliárdot költöttünk el, tehát mint általában minden választásnál, megspóroltunk a rendelkezésre álló választási pénzből.

Elnök úr, a másik választásról is beszéljek most?

ELNÖK: Igen, elnök asszony, kérnénk szépen.

DR. PÁLFFY ILONA, a Nemzeti Választási Iroda elnöke: Igen, köszönöm szépen. Az önkormányzati választással kapcsolatban, amikor elkezdtük a felkészülést 2019. év elején, már akkor tudtuk, hogy a nemzetiségi választásra vonatkozóan sok problémánk lesz, hiszen az országgyűlési képviselő-választásnál is a szavazatszámláló bizottságoknál előfordultak olyan gondok, hogy a szavazatszámláló bizottságok nem megfelelően adták át a nemzetiségi listás szavazólapokat, összekeverték a pártlistás szavazólapokkal. Erre az önkormányzati választásra egy olyan törvénymódosításra került sor, hogy korábban a nemzetiségiak a településenként kijelölt nemzetiségi szavazóköri szavaztak, itt viszont, a 2019. októberi önkormányzati választásnál a nemzetiségiak ugyanabban a szavazóköri szavaztak, ahol az önkormányzati szavazataikat is leadták. *(Dr. Kovács Zoltán kimegy a teremből.)* De ez azt jelentette, hogy lényegében minden egyes szavazóköri szavaztak minden egyes szavazatszámláló bizottságot és jegyzőkönyvvezetőt úgy kellett felkészíteni, hogy ott nemzetiségi szavazásra is sor kerül. Különösen a nagyvárosok előtt már éveken keresztül tiltakoztak, hogy

nem tudnak több száz szavazatszámoló bizottsági tagot megfelelő módon felkészíteni, de ez a törvényi szabályozás így maradt, és ezért mi már egy jó fél évvel hamarabb elkezdtuk felkészíteni és oktattuk - választási füzeteket, kisfilmet készítettünk - a szavazatszámoló bizottságokat és a helyi választási irodai dolgozókat, hogy minél kevesebb probléma legyen.

A választással kapcsolatban külön gyakorlati feladatokat is végrehajtottunk, hogy lehessen látni, hogy ne keveredjenek a szavazatok, de azért így is elég sok probléma volt, ezt meg kell állapítani. Több helyen nem adtak például megfelelő települési vagy országos vagy akár megyei nemzetiségi szavazólapot a választópolgárnak; emiatt egy megyében még megisméltésre is került a választás, mert a hiányosságok miatt megisméltették a választást. *(Dr. Varga László kimegy a teremből.)* Ettől függetlenül még ebben a beszámolóban arra tettem javaslatot, hogy szét kellene választani a nemzetiségi választást, vagy külön napon tartani, vagy pedig visszatérni a külön szavazókörre, hogy így lehessen megoldani a problémákat. De mivel időközben voltunk a nemzetiségi bizottság előtt is beszámolni, ott nyilvánvalóvá vált, hogy a nemzetiségi bizottság tagjai, tehát lényegében valamennyi nemzetiségi képviselő vagy szószóló, illetve az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei arra az álláspontra jutottak, hogy ők ezt a rendszert szeretnék továbbra is fenntartani. Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy még nagyobb figyelmet kell fordítani az oktatásra, és különösen a szavazatszámoló bizottságoknak az oktatására, hiszen ezek az anomáliák ilyen számban nem fordulhatnak elő.

Az informatika területén a bizottsági műveleti központot itt is működtettük. És itt szeretném még kiemelni, amit szintén minden nagy választásnál alkalmazunk, azt az adatmonitoring rendszert, amely lényegében, úgy gondolom, minden jelölő szervezetnek nagy segítséget nyújt, amikor az általunk szerződötett informatikai cég a szavazóköri jegyzőkönyveket teljeskörűen beszkeneli, tehát képi rögzítést végez, majd ezt követően egy informatikai programmal összeveti a jogi eredmény megállapításának alapját képező papíralapú jegyzőkönyvet az informatikai rendszerben tárolt adatokkal. Ha a kétféle adat összevetése nem egyezik, akkor nyugodtan lehet jogorvoslással fordulni adott választási szervhez. Ezt a programot igyekszünk a választást követő harmadik nap délig, tehát úgy odaadni azoknak a jelölő szervezeteknek, akik ezt igénylik, hogy esetleges jogorvoslati jogukkal élhessenek is. *(Dr. Kovács Zoltán visszatér a terembe.)*

A választások során lényegében minden eddiginél kevesebb jelöltet állítottak, de így is szép számú, 54 883 jelölt került nyilvántartásba vételre; 2014-ben 61 373 volt, de a kilencvenes években 100 ezer fölött volt a jelöltek száma. A nemzetiségi jelöltek száma 14 685, 2014-ben pedig 12 143 volt.

Az önkormányzati választáson 48,58 százalékos volt a részvételi arány, szemben a nemzetiségi önkormányzati választás részvételi arányával, ami 61 százalék volt.

Itt átjelentkezési probléma nem volt, hiszen az átjelentkezés szabályai az önkormányzati választásnál sokkal egyszerűbbek. Viszont jóval nagyobb probléma volt - amiben nem is választásijogszabály-módosításra lenne szükség - a lakcímlétesítésekkel. Ezt bíróság is kimondta, amit mi is rendszeresen hangsúlyoztunk, hogy az, hogy valaki bejelentkezik egy adott településre, mert egy adott polgármestert szeretnének megválasztani - és ugye, ilyen több kisebb településen előfordult, hogy nagy számban jelentkezték be a választást megelőzően -, ez nem választási probléma, a választási szervek nem tudnak mit kezdeni ezzel. De jó lenne valamilyen egységes szabályban megállapodni, hogy az ugyan alkotmányos jog, hogy valaki mikor jelentkezik be egy településre, de én szívem szerint a választást

megelőzően már legalább 30 nappal megtiltánám, hogy az adott településre bejelentkezzenek választópolgárok, hiszen ez nagyon komoly visszaélésekre vezetett.

A megismételt szavazással kapcsolatban szintén jeleztük írásban is, hogy precízebb szabályozásra lenne szükség. Különösen most, a megismételt választásoknál talákoztunk azzal a problémával, hogy aki indult jelöltként az eredeti választásnál, és amikor ezt követően megismétlésre került a szavazás, már nem szeretett volna indulni, vagy esetleg meghal az adott jelölt, ugyanakkor a törvény nem tartalmaz erre vonatkozóan lehetőséget és szabályt, hogy mi van, ha a jelöltek névsora megváltozik a megismételt választás idejére. *(Dr. Varga László visszatér a terembe.)*

A nemzetiségi választásra még visszatérve, itt problémát jelentett az, hogy mindenki, valamennyi választási irodai dolgozó és mi is féltünk attól, hogy össze fognak keveredni a nemzetiségi választásra szolgáló szavazólapok és az önkormányzati választásra szolgáló szavazólapok. Ezért eleve színben elkülönítettük, zöld színűek voltak a nemzetiségi választásra szolgáló szavazólapok és borítékok. De problémaként vetődött fel - ezt is a helyi választási irodai vezetők vetették fel -, hogy mit kezdjenek majd azokkal a szavazólapokkal, amelyek esetleg a zöld színű nemzetiségi borítékba kerültek, amelyeket leragasztottak, és később, esetleg másnap kerültek felbontásra. Végül a Nemzeti Választási Iroda adott ki egy utasítást, majd felkérte a Nemzeti Választási Bizottságot is egy iránymutatás kiadására - amiről, gondolom, elnök úr részletesebben fog beszélni -; azt az utasítást adtuk ki, hogy ezek a szavazólapok már nem számíthatók be, hiszen ha 24 órával később elkezdik a már lezárt önkormányzati választási jegyzőkönyveket felbontani, újraszámolni, hozzátenni a megtalált szavazatokat, egyrészt emiatt később fejeződne be az eredménymegállapítás, később lenne jogerős a választás, plusz szerintem ez jogbizonytalansághoz vezethetne. Tehát én úgy gondolom, ezt az iránymutatást célszerű a választási eljárási törvénybe beépíteni, hogy jobban el tudják fogadni, és végrehajtható legyen.

Az önkormányzati választásnál szintén megspóroltunk 1,3 milliárd forintot, ugyanis a tervezett 9,3 milliárd forint helyett 8,025 milliárd forintot költöttünk el.

Ennyit szerettem volna elmondani, részben ismétlésként, részben kiegészítésként is. Köszönöm szépen. Várom a kérdéseket, észrevételeket, ha vannak.

ELNÖK: Elnök asszony, köszönjük szépen expozéját. Most felkérem Rádi Péter elnök urat nyitóbeszéde megtartására, s tisztelettel köszöntöm újra. Parancsoljon! Öné a szó.

Dr. Rádi Péter szóbeli kiegészítése

DR. RÁDI PÉTER, a Nemzeti Választási Bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Én is tisztelettel köszöntök mindenkit, minden bizottsági tagot és jelenlévőt. Az elnök asszony által elmondottakhoz természetesen én is csatlakozom, hiszen a két szerv tevékenysége között némi átfedés is van.

Az EP-választás vonatkozásában a '14-es választáshoz képest, ahol szinte közvetlenül az országgyűlési választást követően került sor erre a választásra, emiatt kicsit fáradtabbak voltak a résztvevők, és talán alig tucatnyi ügy érkezett a Nemzeti Választási Bizottsághoz, legalábbis kampánysértés témájában, a '19-es választás mindenképpen egy aktívabb, nagyobb ügyteherrel járó választás volt. Hiszen ahogy a jelentésben is olvashatják, itt közel 150 határozatot hozott a Nemzeti Választási Bizottság, aminek valamivel több mint a fele volt szűken vett választási ügyben hozott határozat, tehát jogorvoslati kérelem, kifogás vagy TVB határozat elleni fellebbezés elbírálása. Ez komolyabb ügyterhet jelentett, mint 2014-ben, és azt jelezte, hogy a

választási eljárás részvevői komoly kampánytevékenységet folytatnak, elsősorban szórólapok, plakátok, médiaszolgáltatók igénybevételével, amivel kapcsolatosak voltak döntően a jogorvoslatok is.

A Nemzeti Választási Bizottság szempontjából mind az EP-választás, mind az önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati választás tekintetében a legnagyobb kihívás talán az volt, hogy a 2018 őszén elfogadott választási eljárási törvény átfogó módosításának új szabályait kellett alkalmazni, ami nyilvánvalóan több szempontból volt kihívás, illetőleg komoly feladat, hiszen olyan új szabályok is életbe léptek, amelyeknek korábban előzménye, precedense nem volt, így ezekben a választási eljárásokban kellett alkalmazni első alkalommal. Ezek közül is kiemelném a fontossága kapcsán azt az új szabályt, amely szerint választási szerv elsőfokú határozata ellen csak érintettek nyújthatnak be fellebbezést. Ez korábban a bírósági felülvizsgálati kérelmeknél alkalmazott szabály volt, itt azonban teljesen új szabályként lépett életbe. Ennek értelmezése az NVB-re, illetőleg a Kúriára hárult. Az NVB ennek kapcsán előzetesen egy viszonylag szigorú álláspontot foglalt el, alapul véve a korábbi kúriai és alkotmánybírósági határozatokat, amelyek szerint érintettként csak azt lehet figyelembe venni, akinek a jogát, illetve kötelezettségét az adott ügy konkrétan és közvetlenül érinti. Több döntésben állapított meg ennek kapcsán az NVB érintettség fennállásának hiányát. Azonban a Kúria ezt a szigorú értelmezést kezdetben nem fogadta el, és úgy találta, hogy aki jelölő szervezet vagy jelölt az adott választásban, az mindenképpen érintettnek tekinthető. Később, a későbbi döntéseiben viszont árnyalta ezt a képet, és visszatért a lehető legszigorúbb érintettség fogalom értelmezésére. Ennek kapcsán egyébként meg is fogalmaztam a jelentésemben, hogy az Országgyűlés, illetőleg a törvényalkotás beavatkozása is adott esetben szükséges lehet, hiszen az érintettség mégiscsak mint alanyi eljáráskezdeményezési jog olyan garanciális vonatkozás, amely tekintetében jogbiztonsági kérdés, hogy mind a választási szervek, mind az eljáró Kúria megfelelő keretek között tudja alkalmazni a szabályt, és senkit ne fosszon meg a jogérvényesítési lehetőségétől egy rossz döntés ebben a vonatkozásban.

Természetesen más szabályok kapcsán is felmerült a Választási Bizottság határozataiban értelmezési probléma. Több plakátelhelyezéssel kapcsolatos kifogást vagy jogorvoslati kérelmet vártunk volna, de abban a néhány ügyben, ami érkezett, azért az új szabályok közül legalább annyi kiderült a gyakorlatban, mint hogy az új Ve. szabály szerint a magántulajdonban álló dolgokon elhelyezett plakátok kihelyezéséhez a tulajdonos előzetes hozzájárulása kell, a törvény viszont nem határozott meg olyan határidőt, napokban meghatározott időpontot, ami alatt ki kellene adni ezt a hozzájárulást vagy nyilatkozni kellene a hozzájárulásról. Ezért értelmezési kérdés volt, hogy egyáltalán, ha a jogosult nem nyilatkozik, akkor az jogsértés-e, vagy pedig ez a Ve. szabályai alapján belefér az új szabályozásba. Az NVB és a Kúria döntése szerint ilyen határidő léte és előírása a Ve. szabályaiból nem vonható le, tehát ha jogosult valaki nyilatkozni arról, hogy tulajdonosként hozzájárul-e vagy nem a plakát kihelyezéséhez, akkor arra is jogosult ezek szerint, hogy egyáltalán ne nyilatkozzon.

Talán az új szabályok alkalmazása okozta azt a viszonylag magas arányszámot is, amely az NVB határozatainak bírósági felülvizsgálata során a megváltoztatások arányában tükröződik. Ugye, ez számunkra egy fontos mérőszám, hiszen a határozatainkat érhetik politikai vagy a közügyekben részt vevők részéről kritikák, de számunkra mégis a kúriai felülvizsgálatok azok a mérőszámok, illetőleg a megváltoztatások és a helybenhagyások száma, ami szakmailag nagyon fontos mérőszám. Az EP-választáson a benyújtott felülvizsgálati kérelmek mintegy harmadával változtatta meg a Kúria az NVB döntéseit. Ez részben annak köszönhető, hogy az új szabályok alkalmazásában, értelmezésében eltérő jogi álláspontot foglalt el

a Kúria, másrésről az NVB mindig a legutolsó kúriai határozatok tartalma és iránymutatása szerint jár el. Másrésről az is megállapítható volt, hogy a Kúria saját korábbi határozataiban elfoglalt álláspontját vizsgálta fölül és alkalmazott új szempontrendszereket. Egy ilyen nagyon fontos határozatot emelnék ki, illetőleg új szempontrendszert, ez pedig a kereskedelmi médiaszolgáltatók és az audiovizuális kereskedelmi médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók megkülönböztetése azon az alapon, hogy míg a közszolgálati médiaszolgáltatók hírügynökségi feladatokat is ellátnak, addig a kereskedelmi médiaszolgáltatók ilyenre nem kötelezettek a törvény szerint. Ennek kapcsán a kiegyensúlyozottság követelményét kereskedelmi médiaszolgáltatók esetében más szempontrendszer alapján kell vizsgálni, és esetükben a szerkesztési szabadság korlátozásának sokkal szigorúbb feltételei vannak, és egyfajta alkotmányos érvelés szükségességét írta elő a Kúria. Ezt a döntést már az EP-választáson is alkalmaztuk, és a helyhatósági választásokon pedig több alkalommal került sor arra, hogy határozatainkban értelmeztük és alkalmaztuk ezt az új előírást.

Összegezve az EP-választások tapasztalatait, elmondható, hogy mindenféle fennakadás és rendkívüli esemény nélkül került sor a választás lebonyolítására, törvényes rendben. Mindössze egy olyan jogszabály-változtatási vagy -alkotási javaslatunk, javaslatom volt a jelentésben, amely ezt a választást érinti, mégpedig a bizottság döntéshozatala során az nyilvánvalóvá vált, hogy a kereskedelmi médiaszolgáltatókkal szemben kiszabott bírság, amelynek maximuma a minimálbér ötvenszerese a Ve. szabályai szerint, nem alkalmas a további jogsértésektől való visszatartásra. Így annak átgondolását javasoltam a tisztelt Országgyűlés számára, hogy esetleg egy más, súlyosabb szankciórendszert vagy más törvényekre utaló rendszert kellene itt ebben a vonatkozásban alkalmazni, például a Médiatanács részére lehetne esetleg az NVB által megállapított jogsérelem kapcsán bírságkiszabást javasolni, esetleg egy magasabb összegű bírság tekintetében.

A nemzetiségi és a helyhatósági választásokra áttérve, ezen választások tekintetében is megállapítható volt, hogy magas ügyteher mellett végezte a Nemzeti Választási Bizottság a munkáját; mintegy háromszáz határozatot hozott a testület. Ugye, itt más fórumrendszer működött a választási szervek tekintetében, hiszen míg az EP-választáson csak TVB-k és az NVB, addig a helyhatósági választás bonyolultsága miatt helyi választási bizottság, TVB, NVB és az ezek döntését felülvizsgáló ítélőtábla, illetőleg Kúria vett részt a határozatok meghozatalában. Már a nemzetiségek bizottsága ülésén is jeleztük, illetőleg a jelentésben is, hogy a nemzetiségi szervezetek nyilvántartásba vételekor több esetben utasította vissza az NVB a nyilvántartásba vételt, figyelemmel arra, hogy itt nem egyszerű technikai aktusról van szó a nemzetiségi szervezetek esetében, hanem az alapszabályuk tartalmát is vizsgálnunk kell a törvény előírása alapján; annak van egy tartalmi követelménye, amely szerint a választás évét megelőző három évben tartalmaznia kell a nemzetiség képviselőjére történő utalást. Ez több szervezet esetében a szó szoros értelmében nem volt megállapítható, és a bizottság többsége úgy ítélte meg több esetben, hogy ezek a szervezetek nem alkalmasak a nyilvántartásba vételre, annak ellenére, hogy egyébként 2014-ben a bizottság ugyanezzel a szövegű alapszabállyal ezeket a szervezeteket nyilvántartásba vette; de egyébként ezt az újfajta megközelítést a Kúria is megerősítette. S felhívtuk a figyelmet a nemzetiségi bizottság ülésén is, hogy a szervezetek figyeljenek arra, hogy az alapszabályukban a szó szoros értelmében és szó szerint tüntessék fel azt, hogy ők a nemzetiség képviselőjét is vállalják, és ne csak általában hagyományőrzés vagy kapcsolattartás, az anyaországgal történő kontaktus felvétele szerepeljen az alapszabályukban.

Az önkormányzati választás két, viszonylag fontos és jogilag érdekes technikai kérdést is felszínre hozott. Az egyik az összeférhetetlen jelölés kérdése az önkormányzati választáson, ami annak kapcsán merülhetett fel, hogy itt többféle választástípus szerepel az adott választáson, és többféle jelöltséget fogadhat el egy adott jelölt. Itt kérdésként merült föl, hogy a törvénynek, Övjtv.-nek az a szövege, amely szerint egy megyében egy településen lehet jelöltséget elfogadni a különböző jelölési típusokban, az úgy érthető-e, hogy egyébként ugyanazon megyében lehet csak a többféle jelölést elfogadni. Annak ellenére elfogadást nyert ez az álláspont, amelyet az NVB és a Kúria is képviselt, hogy egyébként a törvény szövege az „ugyanazon” szót vagy kifejezést nem tartalmazza, de mind az NVB, mind a Kúria úgy ítélte meg, hogy a törvény értelmezéséből és több rendelkezés egymásra vonatkoztatott elemzése alapján megállapítható, hogy az adott jelöltek kizárólag csak egy megyén belül fogadhatnak el többféle jelölést.

Egy másik érdekes döntés, amely esetleg törvényhozási kérdést és szükségletet is felvet, ez a választási bizottságok megbízott tagjainak mandátumával kapcsolatban merült fel, mégpedig a mandátumok megszűnésével kapcsolatban. A probléma alapja, hogy az önkormányzati választás az elmondottak szerint, mivel több választástípust ölel fel, nem egy egységes választás, mondjuk, az EP-választáshoz képest, aminek van egy végeredménye, amelyet a Magyar Közlönyben közzéteszünk, és ezzel lezárul az eljárás, hanem a többféle választástípusnak eltérő időpontban születik meg a jogerős eredménye. A megyei területi választási bizottságokban a választási bizottság delegált tagjainak a bizottsági tagsága megszűnik abban az esetben, ha egyébként a jogerős eredménymegállapítás megtörténik. De mivel itt több választástípusban is megtörténhet ez az eredménymegállapítás, ezért kérdésként merül fel, hogy ebben az esetben mikor, melyik időpontban szűnik meg a delegáltak ezen jogviszonya. Ebben a vonatkozásban a Nemzeti Választási Bizottság két, egymástól eltérő döntést hozott az éppen aktuális összetételének megfelelően. Az egyik döntésében azt mondta ki, hogy az a választás számít ebből a szempontból, amelyik a delegálást megalapozta, tehát a megyei közgyűlési választás jogerős eredménye fogja meghatározni azt az időpontot, amikor megszűnik a tagsága a delegált tagoknak. A másik döntés pedig azt mondta ki, hogy amíg bármilyen eredménymegállapítás folyamatban van, addig ezeknek a megbízott tagoknak, delegált tagoknak a jogviszonya fennáll. Mivel ebben az esetben a Kúria nem járt el, éppen az érintettséggel kapcsolatos jogi álláspontja miatt, felülvizsgálat keretében, ezért jelenleg a jogrendszernek két, egymással ellentétes döntés a része, ami nyilvánvalóan jogbizonytalanságot jelenthet, és ennek kapcsán talán szerencsés lenne, ha a törvényhozó a törvényt megfelelően kiegészítené vagy módosítaná.

Elnök asszony is utalt a nemzetiségi választások és az önkormányzati választások egy időben történő megrendezésével kapcsolatban felmerült anomáliára. Elnök asszony kérésére ebben az esetben iránymutatást adtunk ki, amely álláspontom szerint a lehető legjobb tartalommal, illetőleg megoldással próbálta feloldani azt a problémát, amely a szavazólapok összekeveréséből adódhatott. Ugye, itt nem voltunk könnyű helyzetben, hiszen a Nemzeti Választási Bizottság arról, hogy egy adott szavazat érvényes vagy érvénytelen, nem rendelkezhet, hiszen ez nagyon fontos alkotmányos kérdés. Ezt csak a Ve. sarkalatos szabálya mondhatja ki, hogy egy leadott szavazólap érvényes vagy érvénytelen. Ezért ezt a megoldást nem választhattuk, hogy a nemzetiségi borítékokba kerülő, helyhatósági választáson leadott szavazólapokat érvénytelennek tekintjük. Ellenben azt kimondhattuk, hogy itt két különböző szavazásról van szó, függetlenül attól, hogy egyébként egy helyen, egy időben rendezik meg, de ez közjogilag két teljesen eltérő választás, és ebben a vonatkozásban az egyik választás szavazólapja a másik választás vonatkozásában nem

minősül hivatalos szavazólapnak, és a választási bizottság, amelyhez ez az odakeveredett szavazólap kerül, nem is dönthet arról, hogy érvényes vagy érvénytelen ez a szavazólap, hanem ezt külön kell kötegelnie, jegyzőkönyveznie kell, és egy esetleges jogorvoslat során lehetőség nyílik arra, hogy egyébként ezek is beszámításra kerüljenek majd az adott bírósági döntés alapján. Ellenben mindenképpen szeretnénk volna kizárni, hogy a szavazólapok ellenőrizetlen szállíthatása történjék innen oda, onnan amoda, olyan részvevők által, akik egyébként garanciálisan nem köthetők a választási eljáráshoz. Szeretnénk volna elkerülni, hogy már lezárt szavazatszámoló bizottsági jegyzőkönyveket nyissanak meg a szavazatszámoló bizottságok; ugye, itt a két választás eredményének megállapítása eltérő időpontban, eltérő napon történik. Tehát úgy gondolom, ez az iránymutatás mindenképpen segíthetett abban a választási szerveknek, hogy egységes fellépés szerint, egységes szabályok alapján, egy tiszta rendszerben válasszák el azokat a szavazólapokat, amelyek esetleg belekeverednének egy másik választás borítékjába. S egyébként az iránymutatás és a Nemzeti Választási Iroda hatásos fellépése megfelelően hatékony volt, hiszen a statisztikai adatok szerint viszonylag kevés ilyen keveredés történt. Nyilvánvalóan az előzetes intézkedések ebből a szempontból nagyon fontosak voltak.

Végezetül azok a javaslatomban, amelyeket írásban tettem, ugyan a Nemzeti Választási Bizottság nem rendelkezik jogalkotás-kezdeményezési hatáskörrel, de egyfajta szignalizációs körben mindenképpen jelezni kell, hogy az Országgyűlésnek milyen területeken lehetnek esetleg tennivalói a választási eljárással kapcsolatban.

Az első rögtön, hogy a nemzetiségi szavazás lebonyolításával kapcsolatban az iránymutatás megoldását megnyugtatónak és megfelelőnek tartjuk, de ideiglenesnek is, hiszen egy ilyen nagyságrendű kérdést álláspontunk szerint a választási eljárási törvénynek kellene rendeznie, és adott esetben kimondania, hogy az ilyen szavazatok érvénytelenek, amelyek belekerülnek egy másik választás borítékjába.

A delegáltakra vonatkozó anomáliáról részletesen szoltam, ezt is az Országgyűlés hatáskörének tartom, hogy ebben a kérdésben döntsön.

Elnök asszony is említette a megismételt választások szabályozásának szükségességét, amit a magam részéről szintén megerősíték.

S beszéltem az érintettségre vonatkozó, viszonylag amorf joggyakorlatról, amelyet álláspontom szerint szintén rendezni kellene ahhoz, hogy a jogbiztonság megfelelő legyen a választási eljárások során.

Végezetül ezúton is megköszönöm a Nemzeti Választási Bizottság minden tagjának a tevékenységét; a jelölteknek már gratuláltam, úgyhogy ezt kihagyom. Természetesen a kérdésekre, észrevételekre reagálni fogok, amennyiben ilyen lesz. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönjük elnök úr expozéját. Rátérünk a kérdések körére. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Varga-Damm Andrea képviselő asszonyé a szó. Tessék parancsolni!

Kérdések

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Asszony és Elnök Úr! Én nem kérdést szeretnék feltenni, hanem meg szeretném köszönni a munkájukat, mind az önök személyes munkáját, mind a szervezetükben dolgozó minden tisztviselő munkáját.

Nagyon sokszor, természetes módon különösen azon szavazók részéről, akiknek preferáltjai nem nyernek a választáson, gyakran előfordul kritika. Az viszont nagyon fontos, hogy a választópolgárok biztonságban érezzék magukat a tekintetben,

hogy mind a bizottság, mind az iroda a szakmai szabályok maradéktalan betartásával és becsületesen végezzék a munkájukat. Nekem lehetőségem volt az európai parlamenti választások utáni estén ellátogatni a Nemzeti Választási Iroda helyszínére, és személyesen tudtam arról meggyőződni, hogy minden tökéletesen rendben folyt, és a legnagyobb lelkesedéssel és odaadással végezte a munkáját mindenki. Különösen köszönöm azt, hogy olyan végtelen türelemmel voltak az odalátogató országgyűlési képviselők kiszolgálásában és információval való ellátásában, tekintve, hogy nem egyedül voltam akkor abban az épületben. S kifejezem azt a reményemet, hogy elmondhatjuk a polgároknak, hogy mind a bizottság, mind az iroda maximálisan figyelembe véve a szabályokat és a tisztaságot, végzi a jövőben is a tevékenységét. Köszönöm szépen. *(Dr. Rádi Péter: Én is köszönöm.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Sebián-Petrovszki László képviselő úré a szó. Tessék parancsolni!

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. A kérdések körében két kérdésem lenne, alapvetően elnök asszonyhoz.

Az európai parlamenti választási beszámolóban olvasom, hogy sikeresen elhárították az informatikai támadásokat. Lehetne-e erről többet megtudni, hogy milyen típusú támadások voltak, elérte-e azt a szintet, hogy történt-e feljelentés, nyomozás az ilyen ügyekben, netalán beazonosítható, hogy honnan, milyen körökből jött ilyen támadás?

A másik kérdésem pedig, ahogy ön is említette, illetve mind a ketten említették az önkormányzati és a nemzetiségi választás egy napon, egy időben való megrendezésének problematikáját. Egy nagyon határozott mondatot olvasok én ebben a jelentésben, hogy „megoldhatatlan feladat”, írja ön a beszámolóban. Hogy erről biztosan meggyőződhetünk, gondoltak-e arra vagy vizsgálták-e azt, hogy például a képzések, a felkészítés, amiről ön sokat beszélt, és sok-sok módszert alkalmaztak, milyen módon történt meg, és biztosan elég effektív volt-e? Vagy nem lehetne-e annak a javításával esetleg a hibákon javítani, és mégsem megoldhatatlan a feladat?

Ez a két kérdésem van, köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Kissné Köles Erika szószóló asszony, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának alelnöke jelezte számomra, hogy ennél a napirendi pontnál fel kíván szólalni. Az országgyűlési törvény 29. § (3) bekezdése alapján a szószóló az állandó bizottságok ülésein a bizottság elnökének döntése alapján tanácskozási joggal részt vehet. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy támogatom szószóló asszony felszólalási szándékát. Megadom a szót Kissné Köles Erika alelnök asszonynak. Parancsoljon, szószóló asszony! Öné a szó.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának alelnöke: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót, és köszönöm szépen a nemzetiségek bizottsága nevében a lehetőséget, hogy az Igazságügyi bizottság mai ülésén jelen lehetünk. Több okból is választottuk azt, hogy ha már lehetőséget kaptunk a részvételre, akkor itt szeretnénk lenni és személyemben a bizottságot képviselni. Egyrészt a Nemzeti Választási Iroda és a Nemzeti Választási Bizottság beszámolója az Országgyűlés plenáris ülésére nem kerül, viszont merthogy a mi esetünkben sarkalatos kérdéstről van szó, szeretném összefoglalni azokat a nézeteinket, amelyekről egyrészt elnök asszony és elnök úr előtt már március 3-án

beszámoltunk, szeretném ugyanis, ha az Országgyűlés képviselő hölgyei és képviselő urai is ismernék a nemzetiségek bizottságának álláspontját.

Sajnos abból kell kiindulnom, hogy számos esetben - és ez október 13-ától, gyakorlatilag a két beszámolóban is - folyamatosan úgy hangzott el, hogy a nemzetiségi választások problémát okoztak. Kicsit olyan színezete volt az egésznek, mint ha a választások során a nemzetiségek okoztak volna problémát. Ez nyilván kicsit sarkított álláspont, de merthogy tényleg jelentős a mi számunkra a választási eljárás jó és hatékony lebonyolítása, én szeretném, ha ez a jövőben nem fordulna elő. Egy választás amúgy sem lehet probléma, egy demokratikus államban a választás egy olyan jog, amivel mindenki élhet, és én úgy tudom, a választási eljárásról szóló törvény a nemzetiségek jogairól szóló törvénnyel összhangban ezt a lehetőséget a nemzetiségek számára is biztosítja. A nemzetiségek jogérvényesítésében, illetve egyáltalán az önszerveződésében ennek nagyon fontos szerep jut, különösen szerencsére az elmúlt tíz esztendőben ez Magyarországon nagyon pozitív irányban változott, hiszen maga az Alaptörvény definiálja azt a tizenhárom nemzetiséget, amely önkormányzatokat, országos önkormányzatokat, területi önkormányzatokat hozhat létre.

Tehát nem szeretnénk probléma lenni, még a választások során sem, és szeretnénk megőrizni azt a lehetőséget, ami mindenképpen előnyösebb a számunkra. Elnök asszony most már maga is másként nyilatkozott a bizottsági ülésünket követően. Szeretnénk, ha a nemzetiségi választások megmaradnának a helyhatósági választásokkal azonos napon. Meggyőződésem, hogy mindent meg lehet oldani, szervezési kérdések esetén is. Tehát ha a helyhatósági választásokkal azonos helyen és azonos időben zajlanak a választások, akkor elsősorban a helyi választási bizottság felkészítése lehet a megoldás. Ott is, ahol én élek, egyazon helyen és természetesen egy időben zajlott nemzetiségi és települési önkormányzati választás - sehol nem láttam problémát. Biztos, hogy van rá megoldás. Tudom, hogy hosszas előkészítő munka előzte meg ezeket a választásokat, akár az országgyűlési, akár a helyhatósági választásokat, valahol mégis hiba csúszott az egész rendszerbe. Szeretném, ha ezt lehetne korrigálni. És tisztelettel kérjük a képviselő hölgyek és urak támogatását is az ügyben, hogy lehetőség szerint ne máskor és ne máshol legyenek a nemzetiségi választások.

Ha még néhány problémát szabad lenne említenem, szeretném összefoglalni azokat az anomáliákat, amelyek az esetünkben nehézségeket okoznak. Az egyik: önök valamennyien tudják, hogy a nemzetiségi választásokon regisztrált választópolgárok vehetnek részt, akik nemzetiségi választópolgárként regisztrálták magukat, és felkerülnek a választói névjegyzékre, ugyanakkor erről természetesen le is lehet iratkozni. Nálunk elsősorban most a leiratkozással vannak problémák. Tudniillik leiratkozni egy választói névjegyzékről bármilyen elektronikus címről, bármilyen e-mail-címről lehet, tehát ez azt jelenti, hogy X. Y. például csak pusztán szórakozásból tizenkét embert leírhat. Nem tudom, mennyire volt ez jellemző, de tapasztaltunk olyan tüneteket, a kollégámmal rendszeresen néztük, hogy hogyan növekszik a regisztráltak aránya a mi esetünkben, és volt olyan hétvége, hogy tizenkét ember eltűnt a választói névjegyzékről, akik mondjuk, a pénteki számban még benne voltak - neveket nyilván nem látunk -, majd hétfőn már nem szerepeltek, és nem tudjuk a magyarázatát. Amit tehát ezzel kapcsolatban szeretnék észrevételezni, az elsősorban az, hogy a leiratkozás hogyanját lehessen valamilyen módon szabályozni, tehát véletlenül se törölhessen valaki egy e-mail-címről engem vagy bárki mást. Főleg azért, mert a választásokat megelőző harmadik hétig regisztrálhatunk, utána természetesen már nem; leiratkozni viszont a választás előtti utolsó napon is lehet. Tehát szeretném,

hogy a választás előtti regisztrációs határidőig lehessen csak leiratkozni, tudniillik ez bizony feszültségeket okoz, ha más eljárás történik.

Feltétlenül fontosnak tartom, hogy azok a helyi választási bizottsági tagok, akik nemzetiségi választásokat is bonyolítanak, effektív nemzetiségi választópolgárok jelennek meg egy-egy adott szavazókörben, azok maguk is tudják, hogy kik a nemzetiségek, kik azok a nemzetiségi tagok, akik egyáltalán megjelenhetnek abban a szavazókörben. Elég kevés az a szavazókör, ahol tizenhárom nemzetiség megjelenik, olyan előfordul, hogy kettő-három van, de feltételezem, hogy akkor a bizottság tagjai tudják, hogy nem sváb listát keresünk, hanem németet, és ha még mellette horvát listát is kell keresni, akkor lehessen.

A másik probléma. Több esetben előfordult, hogy a szavazólapok nem voltak lebélyegezve. De ami még keserűbb szájízt adott a választások után, hogy olyan emberek, akiknek a kezében volt a boríték a visszajelzésről, hogy regisztrált választópolgárok, nem kerültek föl a listára, tehát effektív nem tudott szavazni. Merthogy kevesen vagyunk általában, a legtöbb nemzetiség létszámát tekintve kicsi, és azt is tudjuk, hogy a regisztrációhoz kötés különböző nehézségeket okoz, adott esetben pusztán kényelemből vagy feledékenységből nem regisztrálnak emberek, nekünk minden egyes ember számít. Ebből következik, hogy sérelmesnek érezzük konkrétan, ha valaki azért maradt le, mert valahol valaki figyelmetlen volt.

Mindamellettt természetesen mi is nagy tisztelettel köszönjük a Választási Iroda és a Választási Bizottság munkáját. Nagyon remélem, hogy a jövőben is hatékonyan tudunk együttműködni. Azt viszont nyomatékosan kérjük, hogy akik a végpontokon, tehát a konkrét választókörökben ülnek mint szavazatszámoló bizottság, az ő felkészítésüket alaposabban, precízebben kérjük számon. Hiszen pontosan tudjuk, hogy nem lehet egy centrumból mindenkit felkészíteni, de, pedagógus vagyok, tudom, hogy mindenkit mindenre meg lehet tanítani kellő türelemmel és megfelelő hozzáállással. Ugyanakkor az biztos, hogy a türelem fontos hozzá. Azt gondolom, a szavazatszámoló bizottságok tagjai is nagyon komoly munkát végeznek. Azt is tudom, hogy a bérezés, amit kapnak érte, nem egy megveszekedett nagy összeg, de hogy elégedettséggel nyugtázzunk minden szabad választási végeredményt, ahhoz, azt hiszem, ezek szükségesek. Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen, szószóló asszony, alelnök asszony. Kovács Zoltán alelnök úrnak adom meg a szót. Tessék parancsolni, alelnök úr!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Valóban, az a kérdés, hogy időben és a helyét tekintve szétválasszuk-e a nemzetiségi és a helyi önkormányzati választást. Számomra inkább az látszik, hogy ez gyakorlati probléma, nem jogalkotási kérdés, hanem helyben kell ezt jól csinálni, és akkor nincsenek összekeveredések. Nyilván ilyen alkalmazási feltételt nem írhatunk elő a helyi elnöknek, hogy ne legyen színtévesztő (*Derültség.*), tehát hogy a zöld és az egyéb színű borítékot ne cserélje fel. De nyilván megfontolandó, amit a nemzetiségi szószólók képviselője is mondott az imént.

Az lenne a kérdésem az elnök asszonyhoz, hogy a megismételt választáson alkalmazandó eljárási szabályoknak nem kellene-e egy részletesebb rögzítése; ugye, ez jogalkotási kérdés. Ha igen, akkor mi lenne ez, és miért? Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki további kérdést feltenni. (*Nincs ilyen jelzés.*) Jelentkezőt nem látok.

Felkérem elnök asszonyt és elnök urat, válaszoljanak a feltett kérdésekre. Tessék parancsolni! Önöké a szó.

Válaszok

DR. PÁLFFY ILONA, a Nemzeti Választási Iroda elnöke: Köszönjük szépen, elnök úr. Mindenkinek köszönöm, aki megköszönte a mi munkánkat, és elismerte a Választási Iroda és a Választási Bizottság munkáját. Egyébként bármennyire is nehéz és bonyolult egy választási irodai munka, a legkisebttől egészen a Nemzeti Választási Irodáig, az tapasztalható, hogy mindenki nagyon szereti a választási feladatokat. Ez egyrészt csapatmunkává válik, a választási irodák is kifejezetten készülnek rá, és utána szinte hiányérzetük van.

Az informatikai támadással kapcsolatban: lényegében itt mi azt írtuk le, hogy nagyon sok próbálkozás volt, de konkrétan olyan, amiről úgy tudnánk, hogy na, most megpróbáltak behatolni, ilyen nem történt. Úgyhogy ezért konkrétumot nem is tudok mondani, szerencsére, tehát a rendszer mindent megfogott, már előtte. Ezt a biztonsági műveleti központot működtetjük lényegében már a választás kitűzésétől, sőt előtte egy hónappal el szoktuk kezdeni, de a választás kitűzésétől addig, amíg jogerős lesz a választási eredmény. S természetesen nemcsak a választás napján vannak ilyen kísérletek, hanem a jelölési időszakban is bármikor.

A nemzetiségi választásokkal, illetve összességében az oktatással kapcsolatban: természetesen ezt tovább kell fejleszteni, függetlenül attól, hogy távoktatást is végeztünk és gyakorlati képzést is. De azért, mint ahogy elmondtam, van több mint 60 ezer szavazatszámoló bizottsági tag, vannak a delegáltak, van több mint 20 ezer választási irodai dolgozó, mindenkit egyforma színvonalon szinte lehetetlen felkészíteni. De a főjegyzők, a megyei képviselő-testület jegyzői azok, akik a területi választási irodai feladatot látják el, ők is többször jelezték, hogy egyszerűen számukra érthetetlenek azok a hibák, amelyek előfordultak. Az, hogy megérkeztek a szavazólapok a szavazatszámoló bizottsághoz, és nem tették ki - ugye, volt nemzetiségi települési, megyei és országos választásra szolgáló szavazólap, és valamikor délben jutott eszükbe, hogy ja, bocs, nem tettük ki a megyei szavazólapot -, ez elfogadhatatlan. És nem is értették, mert ők is mondták, hogy mindenkit oktattak. Ez valami elképesztő felületesség! És még nem is csak a szavazatszámoló bizottságok, akik ezért felelősek, hanem azok a jegyzőkönnyvezetők, akik ott működnek a szavazatszámoló bizottság mellett. Tehát nyilvánvaló, hogy tovább kell fokozni az oktatást, és mondjuk, a Nemzeti Választási Irodának arra nincs lehetősége, hogy felelősségre vonjon embereket, de ennek mindenféleképpen nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani, hogy érezzék az emberek, hogy ilyen nem fordulhat elő.

A névjegyzékről leiratkozás kapcsán ebben én nem szeretnék úgy állást foglalni, hogy onnantól kezdve ne iratkozhasson le valaki, mert ennek a megtiltása alkotmányos jogot és személyiségi jogot is sérthet. Bármilyen oknál fogva meggondolhatja magát valaki, hogy nem szeretne a nemzetiségi listán szerepelni, ezt törvényileg megtiltani semmiféleképpen nem szeretném vállalni, hogy erre törvénymódosítási javaslatot tegyünk. Az elképzelhető, hogy esetleg nem a választást megelőző napig, hanem a választást megelőző negyedik napig lehessen, mert akkor még van lehetőség kiértesíteni a leiratkozásról, hogy X. Y., ön leiratkozott, és akkor ő még tehet valamit ez ellen, ha nem ő iratkozott le; ezt el tudom képzelni. De hogy már előtte tíz-tizenöt nappal ne lehessen leiratkozni, azt semmiféleképpen nem tudnám támogatni.

Nem tudom, elég volt-e Kovács képviselő úrnak a válasz, amit mondtam a választással kapcsolatban. *(Jelzésre:)* Akkor tulajdonképpen ennyit szerettem volna elmondani; összességében próbáltam meg válaszolni.

Valóban, egyébként azt mondom, hogy ezt ott helyben kell megoldani, de erre nekünk is nagyon nagy hangsúlyt kell fordítani, pluszban a delegáltaknak is jó lenne, ha ők is még jobban odafigyelnének, és a választópolgárok is. A nemzetiségi választópolgárnak is legalább azt tudni kell, hogy ő most rajta van a névjegyzéken, regisztrált, melyik névjegyzéken. Mert azt azért mondanám, hogy nemzetiségenként készülnek a névjegyzékek, tehát külön-külön készülnek el.

Arra pedig minden választópolgárnak oda kell figyelnie, hogy tettek-e pecsétet arra a szavazólapra. Mert függetlenül attól, hogy azt mondom, hogy nem elfogadható, hogy nem tesznek rá, de mivel előfordulhat, hogy ott állnak sorban sokan, ezért elmarad a bélyegző. Úgyhogy az a választópolgár érdeke is, hogy ő olyan szavazólapot kapjon, amelyik ennek az érvényességi feltételnek megfelel.

Ezúttal is szeretném megköszönni valamennyi választási szervben és Választási Irodánál dolgozó munkatárs munkáját, mert ha szeretik is, meg valóban ilyen csapatmunka, de nagyon nagy feladatot jelent egy-egy választás lebonyolítása és végrehajtása. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Elnök úr?

DR. RÁDI PÉTER, a Nemzeti Választási Bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Konkrét kérdés nem érkezett, ezért én is csak a köszönet hangján szeretnék szólni a Nemzeti Választási Bizottság minden tagja nevében az elhangzott dicséretért. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Most a vélemények és észrevételek következnek. *(Jelzésre:)* Bajkai képviselő úr, tessék parancsolni! Öné a szó.

Vélemények, észrevételek

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Miután a kérdések körében általam föltenni kívánt kérdésekre tulajdonképpen választ kaptam már az előadásból, hogy esetleg milyen jogalkotási irányokra vagy ügyekre hívja föl tisztelt elnök asszony, illetve elnök úr a figyelmet, így valójában a vélemények körében tudom én is csak kifejezni a köszönetnyilvánításomat a Fidesz-KDNP frakciója és bizottsági tagjai nevében a munkájukért, a helytállásukért. Valóban, ez mind az expozéjukból, mind pedig nyilvánvalóan az ismert tényekből következik, hogy Magyarországnak, hála istennek, a fejlett jogállamoknak megfelelő fejlett választási, alkotmányos, anyagi jogi és eljárási szabályrendszerei vannak. Ezért mind önöknek, mind a hivataloknak, mind pedig mindenkinek, aki a választások lebonyolításában közreműködött és dolgozott, szeretném a magunk nevében kifejezni a köszönetnyilvánításunkat, és ebben csatlakozom valamennyi korábbi köszönetnyilvánításhoz.

Köszönöm azt is, és erre szeretnék utalni, azokat az észrevételeket, adott esetben javaslatokat, amelyeket megfontolásra ajánlottak a számunkra. Én azt gondolom, minden jogrendszerben vannak még fejleszthető területek, és a jogrendszer fejlődését éppen az jellemzi, hogy időről időre a szabályokat módosítani kell, nemcsak azon oknál fogva, amire adott esetben az adott jogszabály megalkotásakor nem gondoltak vagy nem lehetett gondolni, hanem azért is, mert maga az élet is fejlődik, és a választási eljárásban való részvétellel, illetve a választópolgárok, vagy éppen a magukat megválasztatni kívánó pártok és jelöltjeik is, az ő magatartásuk is változik az élet változásával az egyes választások lebonyolításával kapcsolatban, például új technikai eszközök megjelenése, új formációk, és lehetne sorolni.

Úgyhogy köszönjük mindezeket az észrevételeket, és nyilvánvalóan a jogalkotó egyik feladata, hogy olyan jogszabályokat hozzon létre, olyan - ha szabad ezt a kifejezést használni - jogi művet alkosson meg, amely a választói akaratot a legközvetlenebb módon és legjobban szolgálja. Én azt gondolom, mindannyiunkat érint ez a kérdés, de öndicséret nélkül mondhatjuk, hogy figyelemmel a jogorvoslatok természetére és számára, a választási eljárások eredményeire és megkérdőjelezhetetlen tiszta voltára, Magyarország egy fejlett jogállamnak megfelelően működik. Köszönjük a további munkájukat is, és köszönjük mindazt, amit eddig is tettek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki felszólalni. (*Jelzésre:*) Sebián-Petrovszki László képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen. Néhány apróbb megjegyzésem lenne a beszámolókhöz. Az egyik, hogy ugyan említi statisztikai megközelítésben az EP-választási beszámoló a levélszavazás kérdését, én hiányolom azt, hogy a problémákról nem szól az anyag, márpedig azért vannak a levélszavazás terén problémák, minden jelzés szerint, újságcikkek voltak erről annak idején. Tehát hogy nem tudható pontosan, vagy nem friss az adatbázis, nem tudható az, hogy akik kapnak, azok hogy kaptak és mint kaptak, és a szavazás maga rendben van-e.

A másik: a szavazatszámmlálókról is több beszámoló szól, arról, hogy milyen iszonytató mennyiségű szavazatszámmlálóra van szükség ahhoz, hogy ezen a több mint tízezer településen (*sic!*) ez működjön, ami így is van. Idehoznék egy frissen megjelent kutatási eredményt. Az Unhack Democracy nevű kutatócsoport most már többedik választás óta meginterjúvolja és kérdőívvel kutatja a szavazatszámmlálásban részt vevőknek a véleményét arról, hogy milyen segítséget kaptak, hogyan dolgoztak. És most azon túl, hogy természetesen azokat a jelenségeket mutatja ez a kutatás, amit mi is tudunk, hogy jellemzően az idősebb korosztály vesz részt például a szavazatszámmlálásban, s a többi, s a többi, azért mondanék egy-két olyan elgondolkodtató dolgot, hogy például a több mint ezer megkérdezettnek a 20 százaléka azt mondja, hogy nem jegyzőkönyveztek észlelt rendellenességeket ott, mert úgy érezték, hogy az a hangulat a bizottságban, hogy ne jegyzőkönyvezzenek; nem volt erre utasításuk, de a hangulat mégiscsak ez volt. Vagy körülbelül 10 százalékuk tapasztalt problémákat a mozgóurnás szavazatoknál; törvénytelen mozgósítást látott 12 százalék. De ezekből nem lettek ügyek, és nem tettek bejelentéseket, és nem kezelték ezeket; ők maguk bevallják, hogy egyébként ezeket tapasztalták, de elhallgatták ezeket, hogy ilyen csúnya szóval mondjam. Ezért is kérdeztem rá az előbb a képzésre, hogy lehet, hogy ez a felkészítés része. Ezért szerintem fontos az, hogy a szavazatszámmlálók kapcsán gondoljunk arra, hogy hogyan tudjuk ezt segíteni, miközben ez nyilván nemcsak kormányzati feladat, hanem ha úgy tetszik, civil megpártos feladat is.

Másrészt a lakcímbjelentések problémájáról is beszéltünk. Én csak ráerősíteni szeretnék, hogy ez szerintünk is megoldatlan probléma, hogy egyik napról a másikra akár több száz ember be tud jelentkezni és le tud szavazni akár, és ez jelenleg teljesen rendben való. Valóban, itt egy időkorlát lehet, hogy be tudna lépni, és meg tudná oldani a kérdést.

Javaslatként szerepel az anyagban, hogy a Kúria döntsön az önkormányzati választásoknál a jogorvoslatokról. Ez abszolút támogatandó, hogy az OGY- és az EP-választáshoz hasonlóan ez a Kúria legyen. Tehát ez teljesen jó.

Illetve van egy javaslat benne, hogy legyen egy taxatív felsorolás vagy leírás, hogy újraszámlálást mikor kell alkalmazni, és mikor nem éri el azt a szintet a probléma, ha úgy tetszik, hogy újraszámlálásról legyen szó. Ez megint csak nagyon fontos.

A Nemzeti Választási Bizottság beszámolóival kapcsolatban két dolgot említenék. Az egyik, hogy ha jól értem, az EP-választásoknál a döntéseknek körülbelül egyharmadát a Kúria utána módosította. Nekem ez magas aránynak tűnik, őszintén megmondom, tehát hogy végül a Kúria nem adott igazat a Nemzeti Választási Bizottságnak az esetek egyharmadában.

Az utolsó megjegyzésem pedig: a közhatalmi funkciót betöltő politikusok kampánytevékenysége kapcsán van egy leírás, hogy egyébként erről milyen vita volt, és milyen döntések születtek. Én azt megjegyzésként szeretném hozzáfűzni, hogy ezzel én nem értek egyet, hogy tulajdonképpen szabadon kampányolhatnak, arra hivatkozva, hogy tulajdonképpen a közhatalmi funkciójukból fakadó feladataikat látják el. Pontosán tudjuk, hogy ezek jelentős része kampánytevékenység, átadások, olyan beszédek, amelyek valójában választáson való részvételre és szavazásra buzdítanak. Ez tehát nincs így rendjén szerintünk. De természetesen ez nem a Nemzeti Választási Bizottságnak a problémája ilyen értelemben, hanem ez nyilván jogalkotói feladatot von maga után szerintem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki ebben a körben felszólalni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom.

Kérdezem Pálffy Ilona elnök asszonyt és Rádi Péter elnök urat, kívánnak-e a vita ezen szakaszában elhangzottakra válaszolni. *(Jelzésre:)* Úgy látom, igen. Tessék parancsolni, elnök asszony! Öné a szó.

Reflexiók

DR. PÁLFFY ILONA, a Nemzeti Választási Iroda elnöke: Köszönöm szépen. Csak egyetértésemet szeretném kifejezni, amit itt elmondott képviselő úr is. A levélszavazásról itt nyilvánvalóan azért nem írtunk, hiszen ez közismert, különösen az önök részéről, hogy milyen fenntartások vannak a levélszavazással kapcsolatban. De egy olyan törvénymódosítási javaslattal foglalkozunk, hogy az utolsó két vagy három választáson - két nagy választás volt és egy országos népszavazás - megnézni, hogy akik egyikén sem vettek részt, tehát nem küldtek vissza levélszavazatot, arra tennénk javaslatot, hogy őket töröljék a regisztráltak névjegyzékéből, nem véglegesen, hanem ha akarják, akkor természetesen meg lehessen újítani. Úgy gondolom, ez egyfajta frissítést jelentene a levélszavazásnál is.

A Kúriával kapcsolatban azért nem tettünk említést, mert ez azóta már törvénymódosításra került, tehát a Kúria bekerült a törvénybe az ítéltáblák helyett.

A másik a taxatív felsorolás: valóban, erre is javaslatot készítünk, hogy ez megtörténjen.

Azután tulajdonképpen rájöttem, hogy Kovács képviselő úrnak mire nem válaszoltunk, mert én itt vártam elnök úrra *(Dr. Rádi Péter: Azt hittem, hogy megkapta a választ.)*, ez a megismételt szavazásnál a konkrétumok. Lényegében, amikor felvetődik a probléma, akkor derül ki, hogy nem lehet ugyanolyan feltételekkel, ugyanazzal a névjegyzékkel, ugyanazzal a szavazólappal indulni hat hét múlva egy választáson, tehát lehetőséget kell arra teremteni, hogy itt valaki, ahogy mondtam már korábban, ha vissza akar lépni, akkor léphessen vissza; ha meghalt, akkor természetesen a nevét ki lehessen húzni a szavazólapról. A törvény pedig azt tételezi fel, hogy semmihez sem nyúlunk hozzá. Ezt tehát mindenféleképpen úgy kell precizírozni, hogy ez rendben legyen. Ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Elnök úr!

DR. RÁDI PÉTER, a Nemzeti Választási Bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Még a megismételt választáshoz tenném azt hozzá, hogy mindamelllett, amit elnök asszony elmondott, a törvény szabályozása ebben a tekintetben szinte csak a szavazók jegyzékével foglalkozik a megismételt szavazás tekintetében. De a teljes választási eljárás vonatkozásában felmerülhet, hogy azokat a szabályokat, amelyeket az alapválasztáson alkalmazni kellett, ugye, akár a politikai reklámidók, s a többi, s a többi, kampányszabályok, azokat ebben az esetben is kell-e alkalmazni, vagy a törvényhozó azt gondolta, hogy ez teljesen evidens, vagy pedig azokat nem kell alkalmazni, merthogy ez egy speciális választás. Ezt tehát jó lenne tudni, hogy ebben a vonatkozásban az egyébként érvényes általános szabályok közül melyiket kell alkalmazni, melyiket nem, vagy mindet kell alkalmazni, vagy egyet sem. Tehát viszonylag részletes szabályozás kellene erre.

A másik két felvetésre: az EP-választáson, mint említettem, a Kúria által megváltoztatott döntések nagy arányának álláspontunk szerint elsődlegesen az új jogszabályok értelmezése lehetett az oka. Természetesen, amikor az egyharmadról beszélünk, akkor nem az összes döntéshez képest, mert az egy viszonylag alacsony szám, hanem a benyújtott felülvizsgálati kérelmeknek az egyharmada lett eredményes. Egyébként ennek az egyharmadnak is egy része a döntésünk irányát meghagyta, tehát abban a vonatkozásban nem hozott változást, maximum finomította vagy szankciót fűzött hozzá; tehát viszonylag kisebb ez a szám. De egyébként, ami valóban jellemző volt, hogy a Kúria teljesen új szempontrendszereket dolgozott ki ahhoz képest, amit a '18-as választáson folyamatosan alkalmaztunk, elsődlegesen a médiaszolgáltatók által folytatott tevékenységeket illetően. És amíg ezek általunk alkalmazásra kerültek, addig nyilvánvalóan több ilyen megváltoztató döntés volt. Azt egyébként nem mondtam a beszámolómban, de írtam az írásbeli jelentésben, hogy a helyhatósági választáson viszont ez a szám gyakorlatilag összesen egy megváltoztató döntésre korlátozódott, ami lehet annak az eredménye, hogy egyébként az új jogszabályok alkalmazása és az új kúriai elvek alkalmazása kikristályosodott. Tehát a két választást egyben nézve azért az átlagos számot lehet látni.

A közhatalmi szervek kampánytevékenységével kapcsolatos véleményt természetesen többen osztják a bizottságban. Új jogszabályi rendelkezés van ezzel kapcsolatban, amit szintén alkalmaztunk, és a Kúria is több alkalommal értelmezett. Ennek a tekintetében talán azt érdemes kiemelni, hogy a Kúria ennek kapcsán, amikor a miniszter egy tájékoztatón minősítette a főpolgármester-jelöltet, akkor a döntésében arra is hivatkozott, hogy az a korábbi alkotmányos alapelv, amely állami semlegességet írt elő vagy várt el az állami szervek részéről választási eljárásban, az ezek után nem tartható fenn. Tehát egyfajta alkotmányos alapelv tekintetében is történt elmozdulás. Ez nyilván új a választás szereplőinek, számunkra is új, de a törvényt, illetőleg a kúriai döntéseket alkalmaznunk kell. Ennyit szerettem volna hozzáfűzni. Köszönöm szépen a lehetőséget.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönjük szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Most a határozathozatalokra kerül sor.

Kérdezem képviselőtársaimat, elfogadják-e a Nemzeti Választási Iroda elnökének az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8393. számú beszámolóját. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki elfogadja?

(*Tíz.*) Aki nem? (*Nincs ilyen.*) És aki tartózkodott? (*Három.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett a beszámolót elfogadta.

Kérdezem, elfogadják-e a Nemzeti Választási Iroda elnökének a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megválasztásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról szóló B/8394. számú beszámolóját. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki elfogadja? (*Tíz.*) Aki nem? (*Nincs ilyen.*) És aki tartózkodott? (*Három.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett a beszámolót elfogadta.

Elfogadják-e a Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8428. számú beszámolóját? Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki elfogadja? (*Tíz.*) Aki nem? (*Nincs ilyen.*) És aki tartózkodott? (*Három.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett a beszámolót elfogadta.

Elfogadják-e a Nemzeti Választási Bizottság elnökének a Nemzeti Választási Bizottságnak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek és a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-án megtartott választásán végzett tevékenységéről szóló B/8429. számú beszámolóját? Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki elfogadja? (*Tíz.*) Aki nem? (*Nincs ilyen.*) És aki tartózkodott? (*Három.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett a beszámolót elfogadta.

A bizottság döntéseiről házelnök urat írásban értesítjük, valamint azok az Országgyűlés honlapján is elérhetők lesznek. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom.

Köszönöm elnök asszony, elnök úr, elnökhelyettes urak és a kollégák részvételét. Köszönjük szépen mind a Nemzeti Választási Iroda, mind a Nemzeti Választási Bizottság munkáját, és mindazoknak a munkáját, akik a választás sikeres és törvényes lebonyolítása érdekében ebben részt vettek. További sikeres munkát és jó egészséget kívánunk. Egy perc technikai szünetet rendelék el. (*Rövid szünet. - Dr. Pálffy Ilona, dr. Rádi Péter és munkatársaik távoznak az ülésről.*)

**A bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése
iránt indított gyorsított perről szóló T/10860. számú
törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Folytatjuk munkánkat. Soron következik harmadik napirendi pontunk: a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló T/10860. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Köszöntöm az ülésünkön az előterjesztő kormány képviselőjében Gyimesi Tamás helyettes államtitkár urat az Igazságügyi Minisztérium részéről.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, vagyis a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Kérdezem az előterjesztő kormányt, hogy álláspontja szerint a javaslat megfelel-e a házsabályi rendelkezéseknek.

DR. GYIMESI TAMÁS FERENC helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Megfelel, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát e vonatkozásban. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A vitát e vonatkozásban lezárom. Szavazás következik.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, véleményük szerint megfelel-e a törvényjavaslat a házszabály rendelkezéseinek. A kormány szerint megfelel. Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! Aki szerint megfelel? *(Tizenhárom.)* Aki szerint nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodott? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltaknak.

Bár az előterjesztéshez képviselői módosító javaslatok nem érkeztek, a bizottság kormánypárti tagjai a megjelölt határidőben ötpontos módosítójavaslat-tervezetet juttattak el a bizottság titkárságára, melyet a tegnapi napon megküldtünk önöknek. Elsőként kérdezem az előterjesztő kormány álláspontját a megküldött módosítójavaslat-tervezetről.

DR. GYIMESI TAMÁS FERENC helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a javaslat vitáját. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom. Szavazás következik.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, támogatja-e a megküldött módosítójavaslat-tervezetet, mely a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslata is egyben. A kormány támogatja. Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! Aki egyetért ezzel? *(Tizenhárom.)* Aki szerint nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodott? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezáró módosító javaslatot elfogadta.

Most a részletes vita lezárásáról kell szavaznunk. Kérdezem a bizottságot, lezárja-e az előterjesztés részletes vitáját, mely a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról való döntés is egyben. Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! Aki egyetért ezzel? *(Tizenhárom.)* Aki szerint nem? *(Nincs ilyen.)* És aki tartózkodott? *(Nincs ilyen.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a részletes vitát lezárta, a részletes vitáról szóló bizottsági jelentés benyújtásáról döntött.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e a plenáris ülésen többségi vagy kisebbségi előadót állítani. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem. Köszönöm. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom. Köszönjük helyettes államtitkár úrnak és kollégáinak a részvételét a mai ülésünkön. Szép napot kívánunk! *(Dr. Gyimesi Tamás Ferenc és munkatársai távoznak az ülésről.)*

Rátérünk utolsó napirendi pontunk, az egyebek megtárgyalására.

Egyebek

Az Igazságügyi bizottság Ellenőrző albizottsága elnökének megválasztása

A bizottság múlt heti ülésén felkértem az ellenzéki képviselőtársainkat, hogy nyilatkozzanak az Ellenőrző albizottság elnöki tisztségével kapcsolatban, egyetértenek-e a korábbi jelölési eljárással, valamint tegyenek javaslatot az elnök személyére. Ennek megfelelően felkérem valamennyi jelen lévő ellenzéki képviselőtársamat, hogy nyilatkozzanak a fenti kérdésben; és akkor sorrendben

megadom a szót képviselőtársaimnak. *(Jelzésre:)* Sebián-Petrovszki László képviselő úré a szó először. Tessék parancsolni!

Hozzászólások

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Valóban, megtörtént az egyeztetés a három ellenzéki frakció között, amelyeknek a képviselői itt ülnek, és azt a javaslatot hoznánk ide közösen, hogy megköszönve az eddigi elnök, Varga-Damm Andrea munkáját, a jövőben a DK képviselőjét, vagyis jómagamat javasolnánk ennek az albizottságnak a vezetésére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Varga László képviselő úré a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen megerősíteném azt, amit Sebián-Petrovszki László elmondott: a bizottságunkban képvisellel rendelkező frakciók megbeszélései alapján az ő elnökségére teszünk javaslatot ebben az albizottságban.

Én pedig mindemellett tájékoztatom elnök urat és a tisztelt bizottságot arról, hogy én ebben az albizottságban az elmúlt időszakban tagként végeztem a munkámat, és úgy gondolom, hogy ha más ellenzéki képviselőtársam a következő időszakban szívesen lenne ennek az Ellenőrző albizottságnak a tagja, akkor a magam részéről nem zárkózom el az elől, hogy a munkámat ne folytassam ebben az albizottságban; magyarul, hogy a helyemről adott esetben lemondjak. Én úgy tudom, hogy lesz még bizottsági ülésünk...

ELNÖK: Lesz, igen, be is fogom jelenteni.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): ...akkor csak jelezném előre elnök úrnak, hogy ez még némi megbeszélés tárgyát képezheti a bizottság ellenzéki tagjai és a frakciók között. Tehát a magam részéről nem ragaszkodom ahhoz, hogy továbbra is tagja legyek az Ellenőrző albizottságnak, és ez egy lehetőséget nyithat más ellenzéki képviselőtársaimnak is.

A jelölést, ahogy elmondta Sebián-Petrovszki kollégám, azt megerősítem. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Jobbik képviselőjében Gyüre Csaba alelnök úr nem kíván nyilatkozni. *(Dr. Gyüre Csaba: Nem.)* Az egyes frakciók jelen lévő tagjait megkérdeztem, és most megkérdezem a függetleneket is, hogy akar-e bármelyikük nyilatkozni ebben. *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni! Fülöp Erik képviselő úré a szó.

DR. FÜLÖP ERIK (független): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Én nagyon csalódott vagyok, ennek most hangot is fogok adni. Én nem értek egyet ezzel az ellenzéki javaslattal. Úgy gondolom, Andreát mindannyian ismerjük; őt lehet kedvelni, meg lehet nem kedvelni, én személy szerint egyébként nagyon kedvelem azt a fajta állhatatos munkáját, a diplomatikus, tisztelettudó, rendkívül tisztelettudó karakterét, és a jog terén azt a közel harmincéves szakmai tapasztalatot, amelyet szerintem ő akár a bizottsági munkában, akár a parlamenti munkában, akár pedig az albizottsági munkában nap mint nap kifejt. Én azt hiszem, ezt mindenkinek el kell fogadni. Az, hogy megszakította bizonyos okoknál fogva a kapcsolatát a korábban őt mandátumhoz juttató párttal - mint jómagam is, meg most már egyre többen a tisztelt Országgyűlésben -, azt hiszem, az ő szakmai munkáját egy fikarcnyival sem kisebbíti. S emellett hadd emlékeztessenem a jelen lévő tisztelt kormánypárti és

ellenzéki képviselőket is arra, hogy Andrea nem egy másik frakcióba ült át, nem egy másik párthoz csatlakozott, hanem továbbra is függetlenként vesz részt a parlamenti munkában, függetlenként vesz részt a bizottsági munkában, függetlenként venne részt az albizottság munkájában is.

Úgyhogy én azt gondolom, ez egy olyan kicsinyes bosszú, amit nem szabad ennek a bizottságnak elfogadnia. Ettől függetlenül nagyon szépen kérném a jelen lévő ellenzéki képviselőktől is, és nem László képviselőtársunknak az érdemeit szeretném kisebbiteni, viszont egy joggal foglalkozó albizottságnak a vezetését, gondolom, továbbra is egy jogászra kell rábízni, mint amilyen Andrea volt. Mindenkit arra szeretnék kérni, hogy továbbra is, ha lehet, akkor ne fogadják el ezt a javaslatot, és Andrea maradjon ennek az albizottságnak a vezetője. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem Varga-Damm Andrea független képviselőtársunkat, kíván-e felszólalni.

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Mindenekelőtt szeretném megköszönni mind kormánypárti, mind ellenzéki képviselőtársaimnak, hogy az albizottsági munkában folyamatosan részt vettek, és segítettek abban, hogy ez az albizottság tényleg érdemi szakmai munkát végezzen.

Akik esetleg nem tudják, elmondom, hogy az albizottság erre a ciklusra két fontos ellenőrző albizottsági tevékenységet végez. Az egyik az újként bevezetett polgári perrendtartás végrehajtásának vizsgálata, a másik pedig, ami ezt követné, a büntetőeljárás törvény, amely szintén új törvény, alkalmazásának gyakorlati tapasztalatai és esetleg a jogalkotás számára javaslattétel. A polgári perrendtartás vizsgálatának vége felé jártunk, és nyár végére készülhetett volna el a vizsgálati munka eredményeként az erről szóló jelentés, és az őszi ülészakra már a törvényalkotás számára a javaslattétel az esetleges módosításokra.

Szeretném megköszönni az összes képviselőtársamnak, akikkel az elmúlt két hétben beszéltem erről a kérdésről, és nagyon megtisztelő volt, hogy a teremben ülő minden képviselőtársam támogatott és arról biztosított, hogy mindent elkövet ahhoz, hogy én folytathassam ezt az albizottsági elnöki munkát. Jelzem egyébként, hogy ellenzéki oldalon ebben a bizottságban a többséget a függetlenek alkotják.

Sajnos egy rendkívül pitiáner politikai játszámára silányították le ezt a szintisztán szakmai kérdést, tekintve, hogy itt sem pluszpénz nem jár egy ilyen tisztséggel, sem pedig politikai súlya nincs; szimplán egy szakmai munka ezekben az albizottságokban az ellenőrző munka. Végtelenül sajnálom, hogy arra kényszerítik a különböző piti politikai alkukat kötő, egyébként a bizottság munkájáról semmilyen ismerettel nem rendelkező országgyűlési képviselők a saját jobbikos képviselőtársamat - hiszen én is a Jobbik tagja vagyok -, hogy ne engem támogasson, hanem egy egyébként politikai ellenfelet.

Lacit rendkívül tisztelem, nagyra tartom, és úgy gondolom, nagyon kiváló politikustársi kapcsolatunk van. De most őt is egy ilyen helyzetbe hozták. Úgyhogy nagy tisztelettel kívánok - ha megválasztja a bizottság - neki további jó munkát ebben a feladatban. Én viszont boldog vagyok, hogy tényleg tudtunk pártoktól és politikai oldalaktól függetlenül, szakmai munkát végezni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Meg kell kérdezni mégiscsak a Jobbik képviselőjét, alelnök urat, Gyüre Csabát a vonatkozásban legalább - mert most kettő-kettő az állás -, hogy elfogadja-e Sebián-Petrovszki László úrnak a jelölését. Igen vagy nem? Legalább akkor egy ilyen nyilatkozatot szeretnék kérni.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik), a bizottság alelnöke: Igen. A frakcióelnökség döntött ebben a kérdésben: igen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Akkor a fentiek alapján, a nyilatkozatoknak megfelelően a bizottság ellenzéki tagjai többségükben Sebián-Petrovszki László képviselő urat javasolják az Ellenőrző albizottság elnökének. Kérdezem képviselőtársamat, hogy elfogadja-e a jelölést.

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Igen.

ELNÖK: Igen, elfogadta a jelölést. Így most határozathozatal következik.

Határozathozatal

Kérdezem a bizottságot, megválasztja-e Sebián-Petrovszki László képviselőt az Igazságügyi bizottság Ellenőrző albizottsága elnökének. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! Aki egyetért ezzel? *(Hat.)* Aki nem? *(Egy.)* És aki tartózkodott? *(Öt.)* Még egyszer meg kell kérdezem, mert úgy tűnik, hogy nem születik döntés. *(Közbeszólások.)* Mert az eredmény az, hogy 6 igen, 1 nem, és ha jól számoltunk, 5 tartózkodás volt. Gyüre Csaba képviselő úr nem vett részt a szavazásban. *(Dr. Gyüre Csaba: Dehogynem!)* Akkor szavazzunk még egyszer, hogy pontos legyen, jó?

Tisztelt Bizottság! Kérdezem még egyszer a bizottságot, megválasztja-e Sebián-Petrovszki László képviselőt az Igazságügyi bizottság Ellenőrző albizottsága elnökének. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Ez hét. Aki nem? *(Szavazás.)* Egy. És aki tartózkodott? *(Szavazás. - Dr. Kovács Zoltánnak:)* Zoli, te már szavaztál! *(Dr. Kovács Zoltán: De két szavazatom van! Az egyik a Vitányi, az igent mondott, a Kovács pedig tartózkodott. Ez világos, ezt mondtam az előbb is.)* Akkor továbbra is meg kell állapítanom, hogy 6 igen, 1 nem szavazat és 6 tartózkodás mellett a bizottság Sebián-Petrovszki László képviselőt az Ellenőrző albizottság elnökének nem választotta meg.

(Jelzésre:) Akkor kéri Varga-Damm képviselő asszony, hogy...? *(Dr. Varga-Damm Andrea, hangosítás nélkül: Jelölés van. Ő is jelöl engem, Karcsi is jelöl engem. - Közbeszólások.)* Jó... Akkor, ha jól értettem, volt egy jelölés a második fordulóban Varga-Damm Andrea képviselő asszony részéről. Egy pillanat... *(Rövid egyeztetést követően.)* A probléma a jelöléssel kapcsolatban az, hogy az albizottság vonatkozásában az elnök személye tekintetében az ellenzéki frakciók jogosultak jelölni. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Nem.)* Ez van leírva. *(Jelzésre:)* Varga László képviselőtársunké a szó. Tessék parancsolni!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Én azt javasolnám, hogy ezt a kérdést, ha lehet, tárgyaljuk meg a következő bizottsági ülésen újra. Én megerősíteném azt, amit kicsit bátortalanul fogalmaztam meg itt az előzőekben, hogy a megoldás érdekében én nem ragaszkodom az albizottsági helyemhez. Tehát ha ez bármit segít abban, hogy egy többségi döntés szülessen, akkor én ezt a lépést megteszem.

Azt kérdezem elnök úrtól, hogy a jövő hét folyamán akkor ezek szerint lesz várhatóan bizottsági ülés.

ELNÖK: Igen, azt majd mindjárt fogom mondani.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Rendben, jó. Tehát azt gondolom, hogy akkor is tudunk felelős döntést hozni, ha egy hetet még várunk ebben a kérdésben. Egy kis türelmet kérünk.

ELNÖK: Köszönjük. Gyüre Csaba alelnök úré a szó - úgy láttam, jelentkezett. *(Dr. Gyüre Csaba: Nem.)* Nem? Akkor nem.

Az elnök bejelentése a döntés elhalasztásáról

Ez tehát fehéren-feketén le van írva, hogy az albizottság elnöke tekintetében az ellenzéki frakciók jogosultak jelölni. Ezért nem is kérdeztem meg a kormánypárti képviselőket, hogy kit kívánának jelölni erre a pozícióra. *(Közbeszólások.)* Jó, akkor a jövő héten erre a kérdésre vissza fogunk térni.

További elnöki bejelentés

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság a jövő héten, június 22-én, hétfőn 10 órától tartja ülését, amelyen beszámolók megvitatására, a sürgős tárgyalásban tárgyalt csődtörvény részletes vitájának lefolytatására és tárgysorozatbavételi döntésekre kerül sor.

Kérdezem a bizottság tagjait, van-e egyebek között bármilyen javaslatuk, észrevételük. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok.

Az ülés berekesztése

Amennyiben nincs, a bizottsági ülést berekesztem. Köszönöm megjelenésüket. További szép napot kívánok mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 13 perc)

Dr. Vejkey Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea